

Forschungsinstitut für biologischen Landbau
Institut de recherche de l'agriculture biologique
Research Institute of Organic Agriculture

Research Institute of Organic Agriculture
Forschungsinstitut für biologischen Landbau

EXCELLENCE FOR SUSTAINABILITY

Ринки збуту органічної продукції та якість пшениці, сої та соняшнику

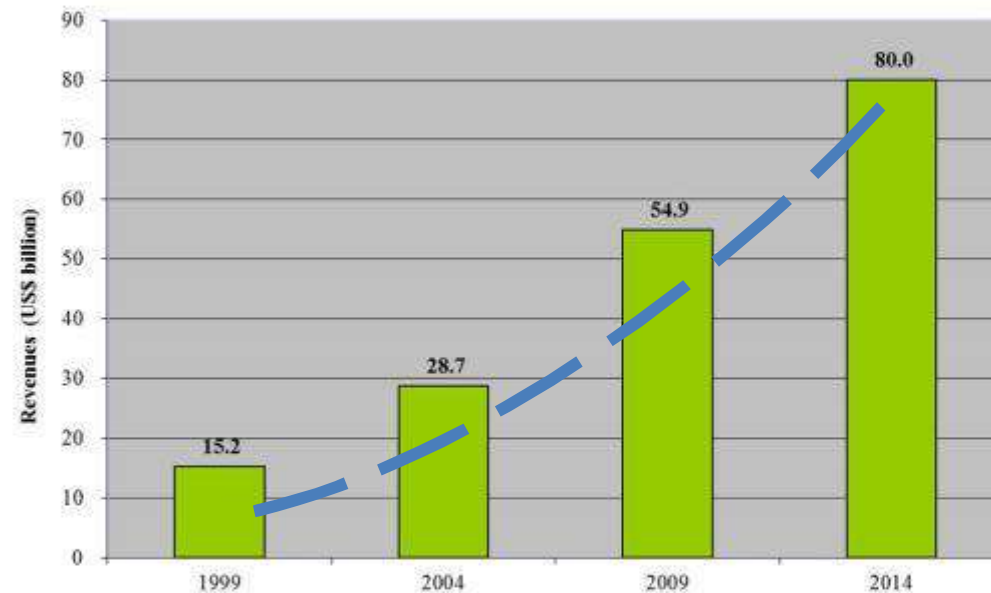
Торальф Ріхтер (FiBL) & Марія Махновець (QueS)

Загальні тенденції зі сторони попиту

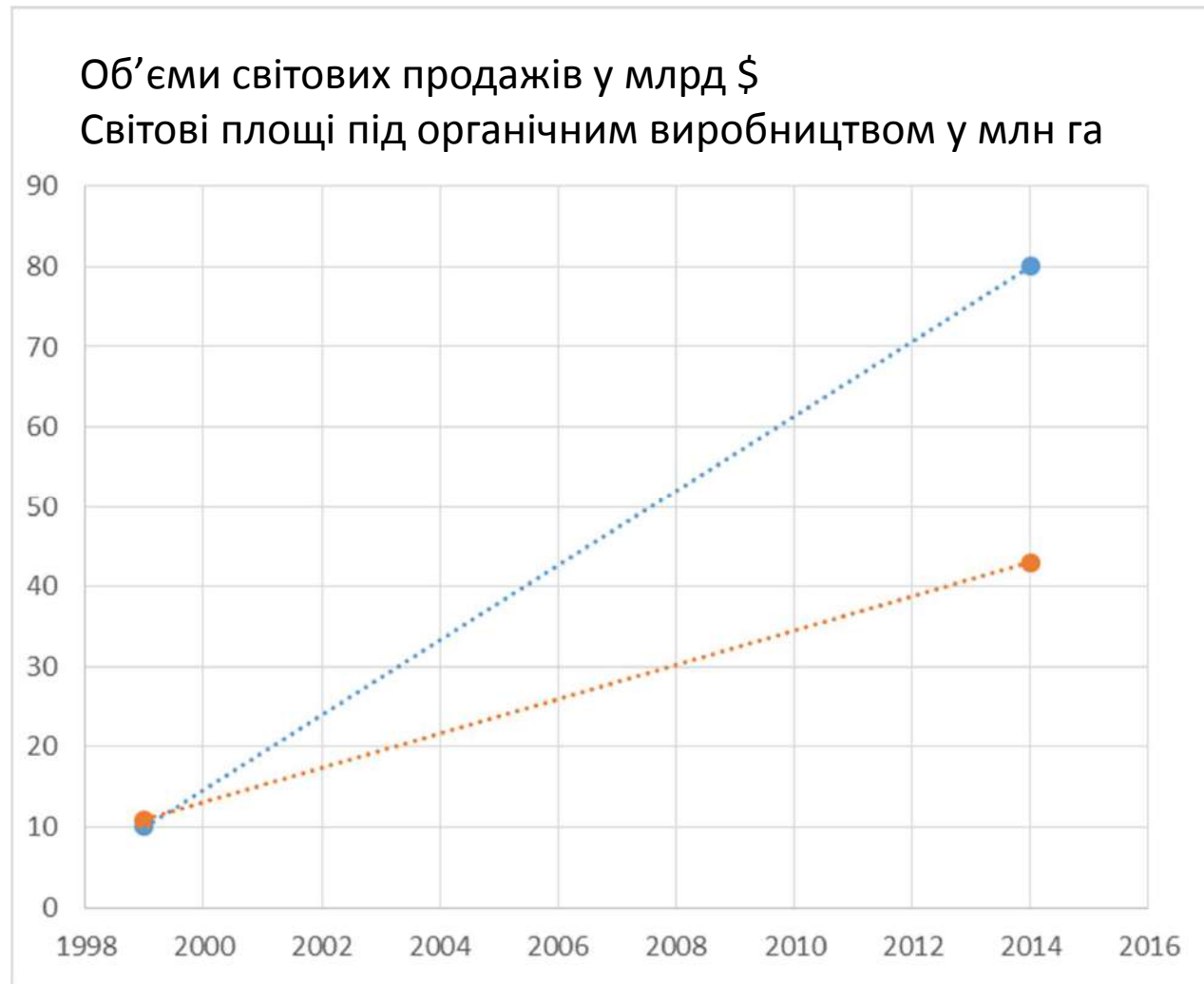
- Органічні продукти харчування стають все більш популярним не тільки серед сімей з високою купівельною спроможністю
- Загальний швидший розвиток органічного попиту, ніж органічного постачання
- Ринки Сполучених Штатів та Німеччини - це найбільші органічні ринки світу
- 1999: продажі органічних продуктів харчування та напоїв становили 15 млрд \$
- 2013: 72 млрд \$
- 2014: 80 млрд \$
- 2015: 90 млрд \$

Швидке зростання протягом останніх 15 років по фактору 5

Ріст світового ринку

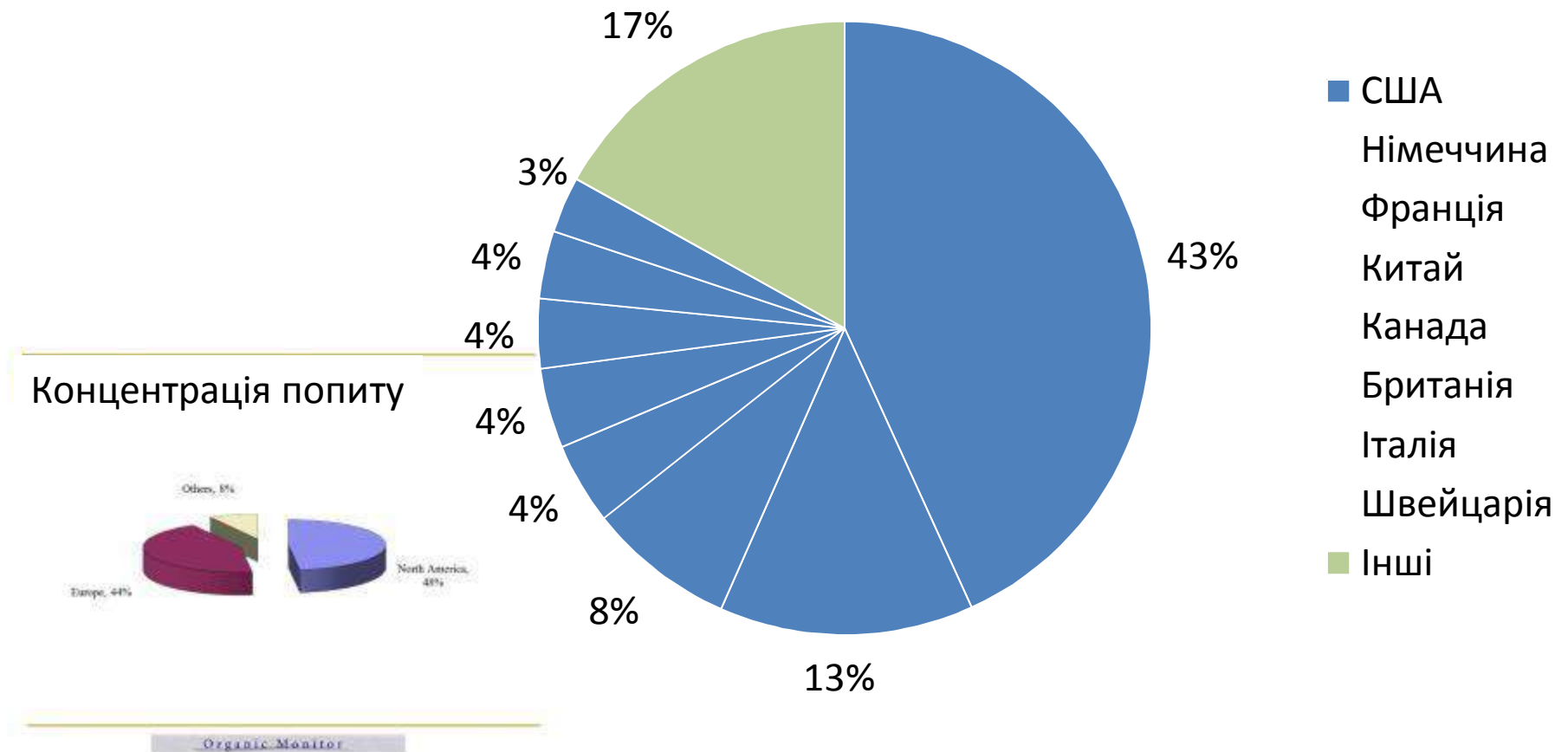
Багато запитів щодо органічних джерел, так як попит зростає сильніше, ніж постачання

Розподіл органічних роздрібних продажів в 2013

Світовий ринок: розподіл об'ємів продажів органічної продукції по країнам

Джерело: дослідження FiBL-AMI-Мережі органічних даних 2015, що базується на роздрібних продажах органічних продуктів харчування

- Україна - один з найбільших виробників органічної сировини в Європі
- Тваринницький сектор багатьох країн Європи повністю залежить від органічної сировини з України

Основні види органічної сировини для кормів, які користуються попитом серед європейських імпортерів

У 2015 році імпортери з ЄС звертались до проекту FiBL з запитом на наступні об'єми сировини

1. Соняшниковий експелер	18%	✓ 25 500 мт
2. Жовтозерна кукурудза	14%	✓ 20 500 мт
3. Соєві боби	14%	✓ 20 000 мт
4. Ріпак	11%	✓ 16 000 мт
5. Соняшникове насіння	8%	✓ 12 000 мт
6. Ріпаковий експелер/мука	8%	✓ 11 000 мт
7. Насіння льону	7%	✓ 10 000 мт
8. Кормовий горох	7%	✓ 9 500 мт
9. Соєвий експелер /мука	5%	✓ 30 000 мт
10. Кормова пшениця	4%	✓ 6 000 мт
11. Люпин	4%	✓ 6 000 мт

Приклад 1: Великобританія

У 2014 році весь сектор органічного тваринництва Великобританії повністю залежав від поставок кормів з України. Увесь імпорт сертифікувався компанією Етко, яка втратила акредитацію у 2014.

Сектор органічного тваринництва Великобританії

- 300'000 органічних корів
- 1,2 мільйони органічних овець
- 2,5 мільйони органічної свійської птиці
- 50'000 органічних свиней

Приклад 1: Великобританія

Запити на імпорт з України

Загалом 160'000 тонн

- 20'000 тонн органічної соняшникової макухи
- 15'000 тонн органічного гороху, люпину та ріпаку
- 40'000 тонн органічних зернових

Приклад 2: Німеччина

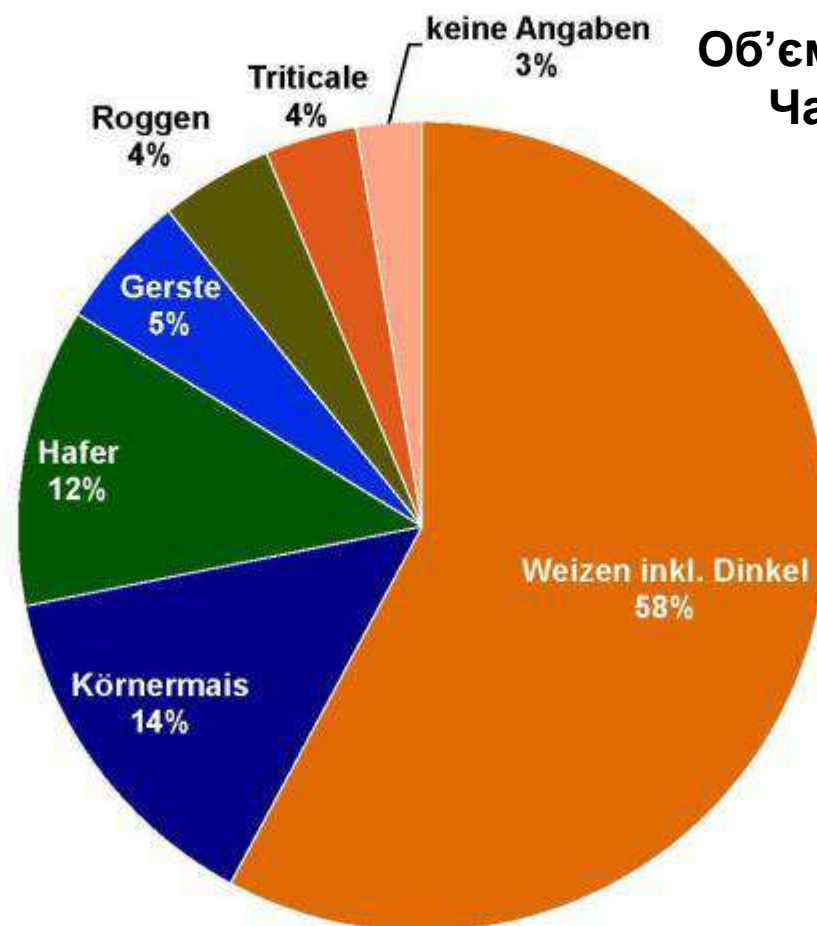
- ✓ Провідний виробник органічного крохмалю потребує щорічно 90'000 т. продовольчої пшениці з найвищим вмістом протеїну для виробництва крохмалю.
- ✓ = потребі у площі розміром 30'000 га для вирощування пшениці найвищої якості
- ✓ Для України є запит на 1/3 даного об'єму

Приклад 2: Німеччина

Органічні зернові: об'єми імпорту відповідно до культур

Звітний рік: липень 2014 – червень 2015

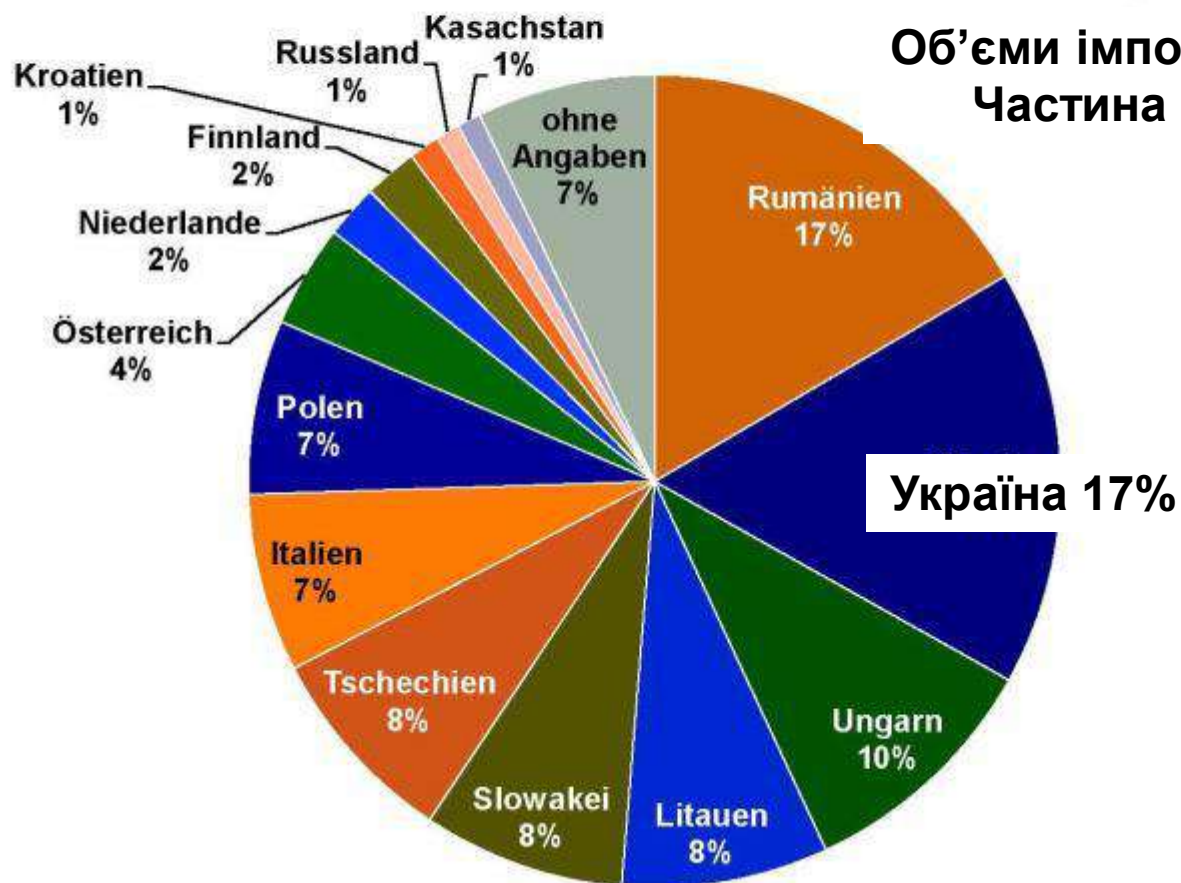

Об'єми імпорту: 218000 т.
Частина імпорту: 24%

Приклад 2: Німеччина

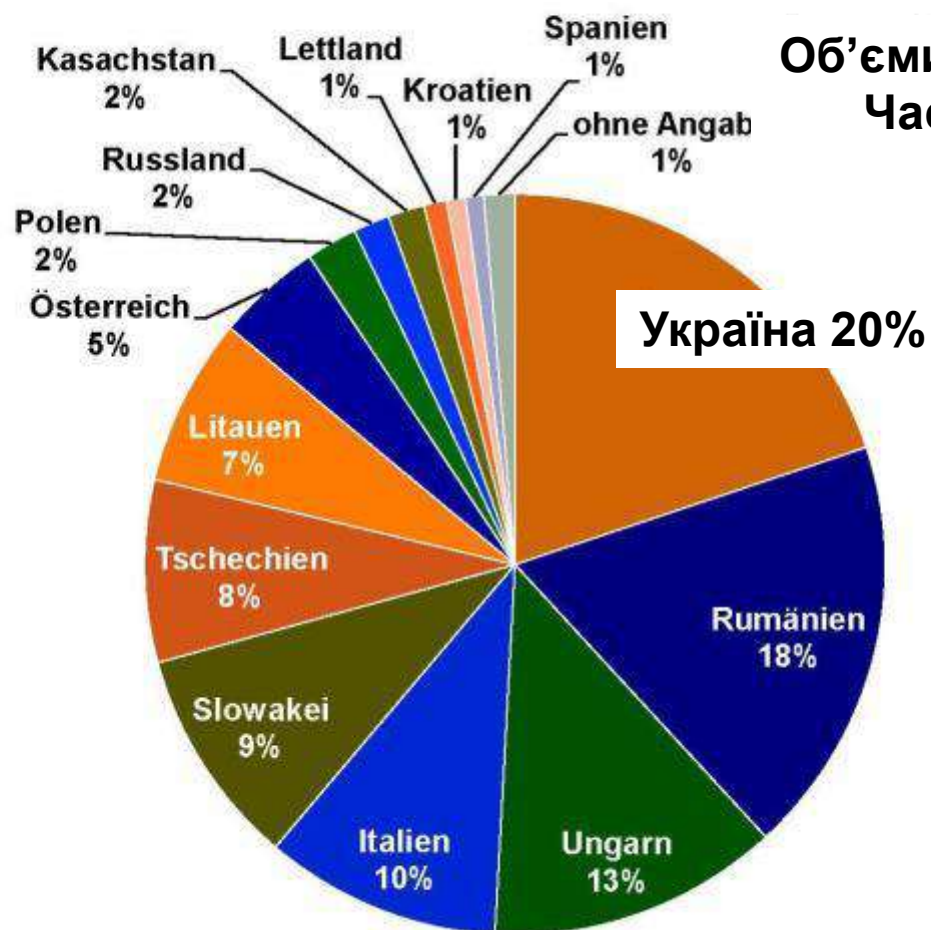
Органічні зернові: об'єми імпорту відповідно до країн походження 2014/2015

Звітний рік: липень 2014 – червень 2015

Приклад 2: Німеччина

Органічна пшениця: імпорт відповідно до країн походження 2014/2015 вкл. з полбою та твердою пшеницею

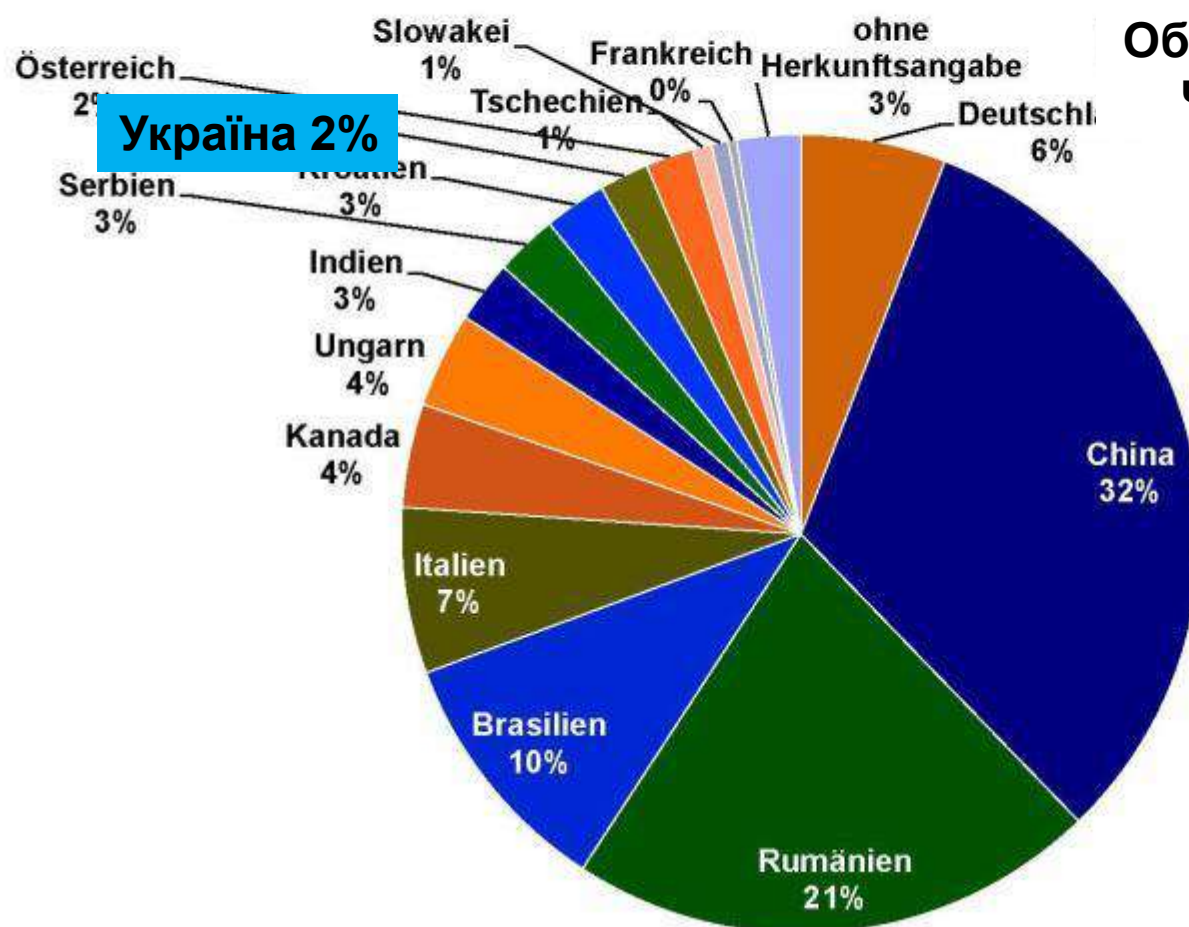

Об'єми імпорту: 126 000 т.
Частина імпорту: 34%

Приклад 2: Німеччина

Органічні соєві боби (вкл. з соєвою макухою): імпорт відповідно до країн походження 2014/2015

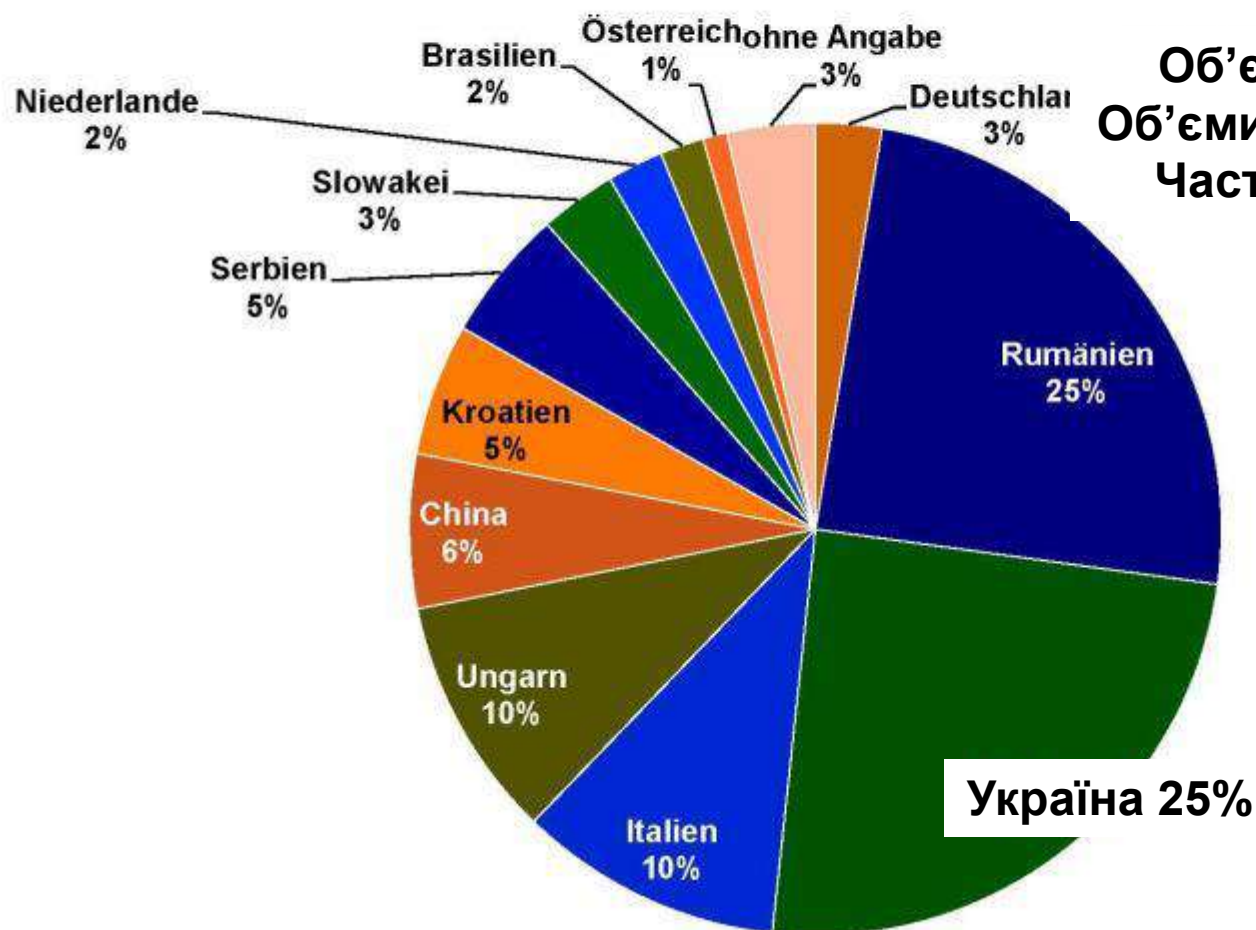
У відсотках

Об'єми імпорту: 56 000 т.
Частина імпорту: 94%

Приклад 2: Німеччина

**Органічний соняшник (вкл. з макухою):
Німецький ринок відповідно до країн
походження 2014/2015 у відсотках**

**Об'єми ринку: 57 000 т.
Об'єми імпорту: 56 000 т.
Частина імпорту: 97%**

Приклад 3: США

- ✓ Під час виставки Біофах 2015 імпортер з США звернувся до FiBL із запитом на 1 мільйон тонн органічної кукурудзи з України
- ✓ = потребі у 100'000 га для вирощування кукурудзи
- ✓ = потребі у 500'000 га органічних угідь з України (якщо вирощування кукурудзи буде складати 20% загальної сівозміни)

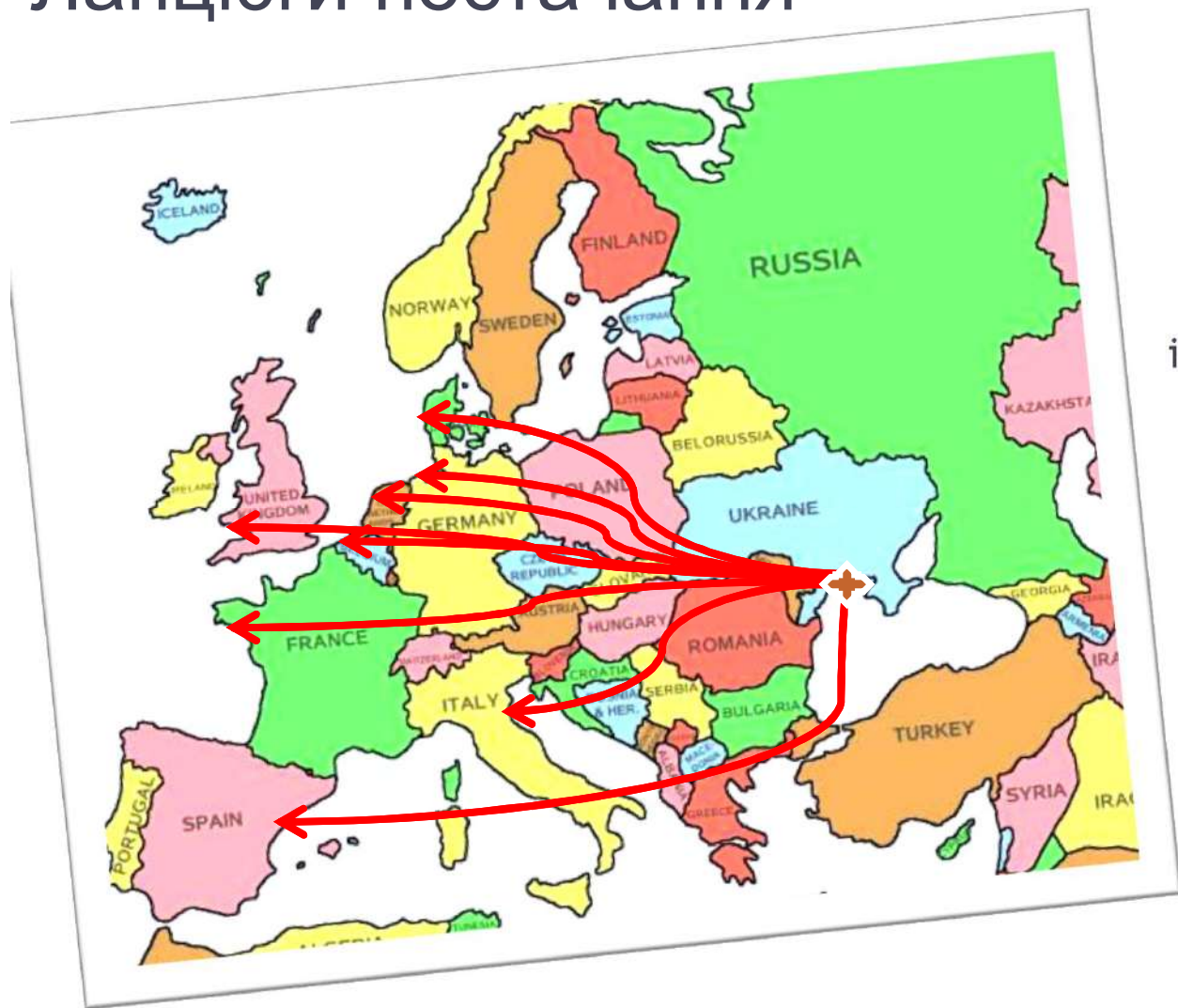

Загальні тенденції

Все більше європейських органічних секторів хочуть замінити органічну сою з Китаю та Індії на сою європейського походження.

Таким чином, Україна як провідний європейський виробник соєвих бобів також розглядається як новий постачальник органічних соєвих бобів.

Ланцюги постачання

Україна все більше набуває статус органічної житниці Західної Європи.

Найбільші країни, які імпортують корми українського походження - це країни, які мають доступ до найбільших портів Європи:

❖ Нідерланди

❖ Об'єднане Королівств

❖ Німеччина

❖ Франція

❖ Бельгія

❖ Данія

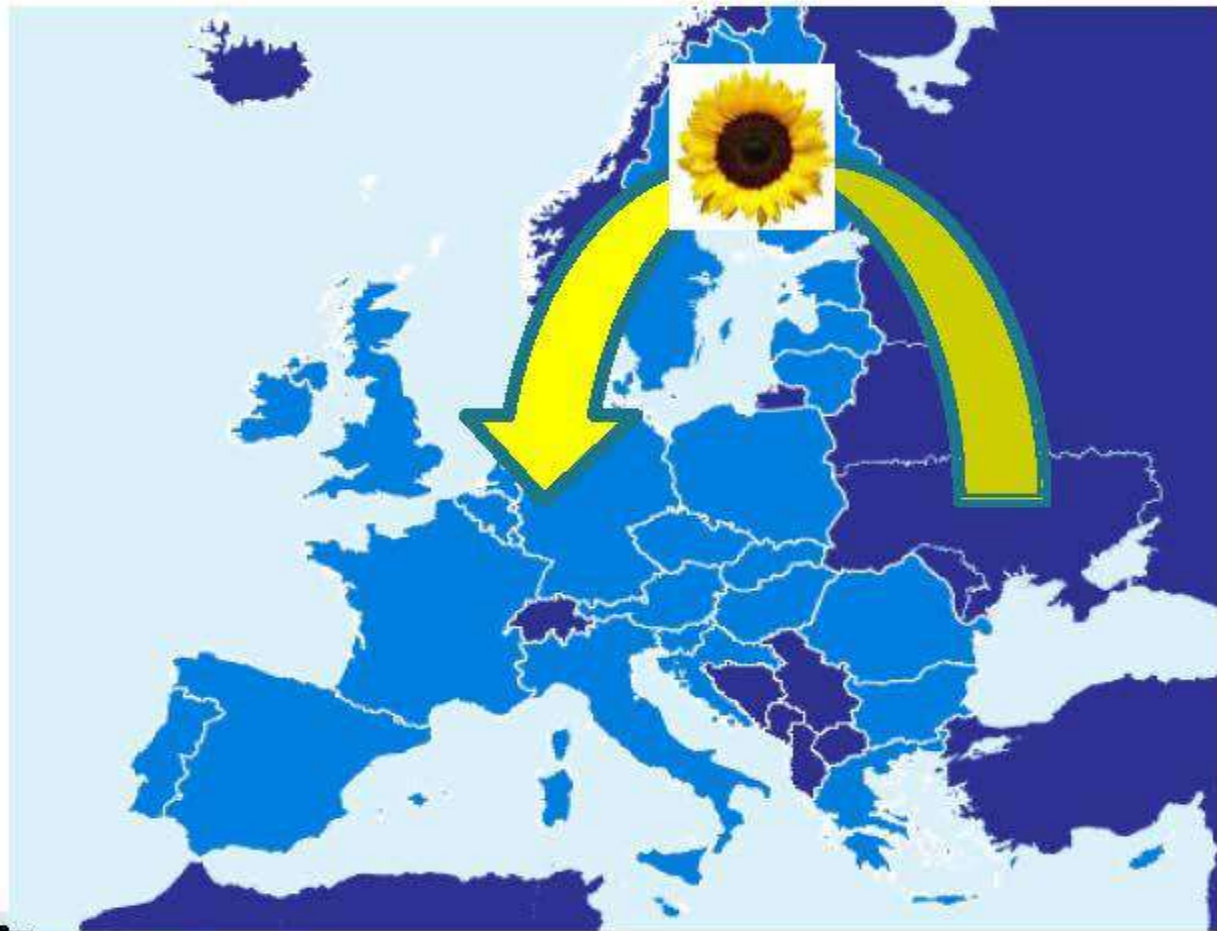
❖ Італія

❖ Іспанія

Складні ланцюги постачання – це ланцюги високого ризику

▶ **Випадок соняшникової макухи 2014/2015**

Один випадок з величезними наслідками

- ✓ 15'000 т забрудненої соняшникової макухи були імпортовані з України до Нідерландів, а звідти перерозподілені до європейських виробників кормів
- ✓ 15'000 т соняшникової макухи = 10'000 га для вирощування соняшника в Україні (переведено в категорію традиційних)
- ✓ 15'000 т соняшникової макухи = 150'000 т кормів (переведено в категорію традиційних)
- ✓ Мільйони яєць переведено в категорію традиційних

Поширення забрудненої соняшникової макухи від нідерландського імпортера до декількох європейських комбікормових заводів

Поширення забруднених кормів з соняшником та макухою до сотень Європейських органічних виробників

Наслідки від одного випадку забрудненого соняшника

- ✓ Блокування / переведення кормів до нижчої категорії
- ✓ Переведення до нижчої категорії тварин (у деяких країнах ЄС)
- ✓ Широкомасштабне розслідування у MS
- ✓ Збільшення кількості відбору зразків
- ✓ У майбутньому кожне господарство за трейдером потребує власний органічний сертифікат
- ✓ В Україні всі органічні оператори повинні щорічно проходити додаткову неоголошену інспекцію
- ✓ Втрата довіри до українських органічних мереж постачання
- ✓ Величезні фінансові втрати для багатьох учасників
- ✓ Ризик недовіри споживачів по всій Європі

Нові очікування клієнтів після випадку забрудненої соняшникової макухи 2014/15

- ✓ Відкриті, прозорі комунікації.
- ✓ Можливість повної прослідковуваності до поля вирощування
- ✓ Цілісний підхід виробників/трейдерів
- ✓ Повний перехід господарства на органічне виробництво
- ✓ Постійне покращення якості продукту
- ✓ Довгострокові торгові відносини
- ✓ Господарства повинні дотримуватись здорової сівозміни, без монокультур
- ✓ Запрошувати покупців та кінцевих споживачів для ознайомлення з умовами українського господарювання
- ✓ Гарантовані об'єми продукції

Розвиток ціни та якості

- На міжнародному рівні ціни залишаються практично на тому ж рівні, як і на врожай 2014
- На рівні України експортні ціни можуть частково відрізнитись – ще й досі не має прозорості ні для експортерів, ні для імпортерів
- Деякі продукти, як спельта, мають набагато вищі ціни, ніж інші культури

- Якість (більша частина продовольчої пшениці та сої ще не відповідає очікуванням по багатьом параметрам) >> необхідне вдосконалення технологій, підбір правильних сортів та внесення достатньої кількості азотних добрив

Спостереження за цінами на врожай 2015/16

	Ціна (традиц. / EXW)	Ціна (орг. / FCA) 1€/28.5UAH	Органічна надбавка до ціни (%)
Продовольча пшениця	3900- 5000 UAH/мт	8500	89
Кормова пшениця	3550 - 4400 UAH/мт	6000	50
Кукурудза	3550 – 4500 UAH/мт	6000	50
Соєві боби	9500 – 10000 UAH/мт	16800	71
Соняшникове насіння	9800-10700 UAH/мт	16000	55

Висновки

Україна швидко розвивається і стає дуже важливим гравцем у постачанні до Європи та Америки.

Країна має потенціал, щоб стати однією з найбільших країн походження органічної продукції у глобальному масштабі.

На даний момент попит перевищує пропозицію, але органічні виробники мають недостатньо органічного досвіду (органічний сектор дуже молодий).

Більша кількість вимог, ініційованих імпортерами та органами ЄС, для запобігання шахрайству і забрудненню.

В цілому відмінні перспективи - це ваш шанс отримати прибуток від розвитку з пропозицією серйозного органічної постачання!